

Jens Larsson

Rutiner vid fakturering och avskrivning av vårdavgifter för tillståndslösa m fl

Ärendet

I detta ärende redovisas landstingsstyrelsens bedömning och handläggning av den i landstingsfullmäktige antagna motionen ”Hälso- och sjukvård till alla – även gömda flyktingar”.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att landstingsdirektören får uppdraget att utse ansvarig för särskilda debiteringsfrågor och tillse att ansvarig har avskrivningsmöjligheter enligt delegation,

att minsta kostnad att erlagga för grupper som omfattas av detta beslut ska jämföras med den som gäller för asylsökande (att avräknas från de totala vårdkostnaderna som patienten ska erlagga),

att landstingsdirektören får uppdrag att avsätta budgetmedel för ersättning till vårdgivare och återrapportera till landstingsstyrelsen via årsredovisningen.

Överväganden

Landstingsfullmäktige har beslutat att inom Landstinget i Uppsala län (landstinget) skall alla patienter få nödvändig vård, oavsett betalningsförmåga.

Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) 4 § ger att alla som vistas i landstinget har rätt till omedelbar vård.

Landstingets kansli

Slottsgränd 2A | Box 602 | 751 25 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | pg 72173-8

bg 230-0168 | org nr 232100-0024 | www.lul.se

Betalningsfrågan berörs inte direkt i hälso- och sjukvårdslagen - huvudregeln är dock att individen har ett eget betalningsansvar, om inte betalningsfrågan regleras på annat sätt.

Ett betalningsansvar kan dock verka avhållande från att söka vård för vårdgrupper som i grunden har rätt till vård. Landstingsfullmäktige har adresserat detta problem särskilt i fråga om gruppen tillståndslösa och lämnat åt landstingsstyrelsen att framställa en policy för att hantera dessa (i många fall svåra) samhällsfrågor. Landstingsstyrelsen har därvidlag att ta hänsyn till legala aspekter, likväl som praktiska.

Ett angreppssätt är att en specifik problematik hanteras genom centrala funktioner, som får till uppgift att hantera samtliga patienter med betalningssvårigheter. Man fångar därigenom flera patientgrupper (som t ex hemlösa, utlandssvenskar, medellösa, personer som inte önskar uppge identitet m fl).

Inrättandet av en central budgetpost för hanteringen av särskilt utsatta patientgrupper – där tillståndslösa flyktingar representerar en grupp bland många – skulle medge att vårdorganisationen kan minska fokuset till ett minimum i debiteringsfrågor.

Scenariobeskrivning

En patient som t ex saknar identitet och behöver akut vård skall i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen kunna se fram emot vård. Patienten tas därför om hand. Vårdande förvaltning konstaterar att det föreligger särskilda omständigheter (t ex en ovilja att uppge identitet). Patienten vårdas intill patientens vårdbehov avklingar, och patienten skrivs därefter ut. Debiteringsunderlaget skickas till central funktion. Den centrala funktionen ersätter vårdande förvaltning.

Centrala funktionen ansvarar därefter för vårdkostnaderna. I fallet med person som har okänd identitet kan ersättning komma ifråga från svensk försäkringstagares ansvarsförsäkring, trafikförsäkringsföreningen, banverket, staten m fl. I de fall ersättningsyrkande mot någon part bedöms som meningslöst skrivs skulden av i tidigare etablerad ordning, i enlighet med delegationsordning och förvaltningsinstruktioner.

Med ovan arbetsordning kan landstingsfullmäktiges motion lagligen tillgodoses, samtidigt som vårdorganisationens resurser frigörs från ersättningsfrågor till fördel för individen. Sekretess- och etikfrågor kan beaktas. Någon särskild patientgrupp gynnas inte, och ingen patientgrupp missgynnas.

Möjligheterna ökar för landstinget att bygga upp en erfarenhetsbank, och därigenom utverka ersättningar från andra parter jämte patienten (som kan ha bedömts felaktigt av vårdgivande förvaltning och ha betalningsintresse, vara medborgare i Sverige eller annat land med avtal om vårdkostnader m m). Sådana erfarenheter bedöms kunna gagna landstinget, och leda till vidareutvecklandet av de enheter som redan idag arbetar med denna typ av frågeställningar.

Resursallokering

En central funktion bedöms behöva budgetmedel. Det ankommer på landstingsdirektören att resursallokera genom inrättandet av central budgetpost kopplat till frånlyftandet av förvaltningarnas ansvar.

De totala ekonomiska effekterna är svåröverblickbara. Landstingsdirektören uppdras att följa kostnadsutvecklingen, och återrapporera följderna av beslutet till landstingsstyrelsen genom not i årsredovisningen.